

Bilag 1.

Angaaende Kvalitetskontrol ved Udførsel af Kartofler.

I Aarene efter den omhandlede Kvalitetskontrolls Indførelse har jeg kun haft meget lidt med Kartoffeleksport at gøre, og jeg er derfor ikke i Stand til at udtale mig paa Grundlag af Erfaringer indhøstede gennem Kontrollens Anvendelse, men kun paa Grundlag af mit Kendskab til Eksport af Kartofler fra tidligere Tid.

Da det er vanskeligere at sætte bestemte Kvalitetsgrænser (at skabe Standardtyper) for Kartofler end for de fleste andre Landbrugsprodukter som Korn, Smør, Flæsk, Mælk og Ost, og da Eksporten af Kartofler fra Danmark ikke kan ventes at blive nogen stor og regelmæssig Forretning, finder jeg en tvungen Kvalitetskontrol for Kartofler mindre paakrævet end for de øvrige Landbrugsprodukter. Alligevel tror jeg nok, Kvalitetskontrollen har haft nogen Betydning, navnlig i Retning af at belære Landmændene i de Egne, hvor man tidligere var ret ukendt med Salg af Kartofler, om, hvorledes Kartofler skal sorteres og behandles for at kunne gælde for god Handelsvare. Kontrollen har i saa Hensende dannet en Fortsættelse af Ernæringsraadets og Kartoffeldyrkerforeningens Arbejde. De Fremskridt, som er gjort paa dette Omraade, har sikkert haft og vil ogsaa fremtidig kunne faa Værdi for Eksporten af Kartofler i Almindelighed.

Maaske er Kontrollen et noget stort Apparat at have i Forhold til Kartoffel-eksportens Omfang. Paa Pladser, hvorfra der kun en Gang imellem eksporteres en Vognladning, bliver Kontrollen sandsynligvis baade dyr og usikker.

Som en anden muligvis mere praktisk og mindst lige saa virksom Ordning kunde jeg tænke mig, at Kontrollen gøres frivillig, det vil sige, det overlades til Firmaerne, om de ønsker at beskyttes af Statens Kontrol, samt at Eksportretten begrænses til anerkendte Firmaer eller Foreninger.

Samtidig med, at Kontrollen blev gjort frivillig, kunde den gøres mere bevægelig med Hensyn til Kvalitetsfordringerne. Det kan være rigtigt nok at opstille en Norm for danske Eksportkartofler, men da denne Eksportvare betyder saa uendelig lidet paa de udenlandske Markeder, er der ikke nogen Sandsynlighed for, at en saadan Norm vil kunne gøre sig gældende og finde synderlig Anvendelse i den internationale Omsætning. Den danske Eksportør vil derfor i Regelen være tvunget til at indrette sin Levering efter de paagældende Markeders Krav som f. Eks. Berliner-Norm, Londoner-Norm o. s. v., og et Firma, som ønskede Statskontrol, skulde derfor kunne faa kontrolleret med Henblik paa bestemt angivne Kvalitetsfordringer, hvorved Kontrollen kom direkte i Kontakt med Handelsomsætningen, selv om man vilde begrænse Garantien ret stærkt af Hensyn til eventuelle Erstatningskrav.

Skønt det er almindelig anerkendt, at Kartofler er en af de allervanskeligste Eksportvarer at have med at gøre, viser det sig, hver Gang der er Mulighed for Eksport, at netop denne Forretning optages af Folk, som slet ingen Erfaring har paa dette Omraade. Disse tilfældige Forretningsmænd gør ofte stor Skade baade for Køber og Sælger, og jeg vilde anse det for meget formaalstjenligt, om Kartoffel-